

Nogle Ellington-fund

– hidtil uregistrerede optagelser med Duke Ellingtons orkester fra 1940, 1943 og 1944

Af Erik Wiedemann

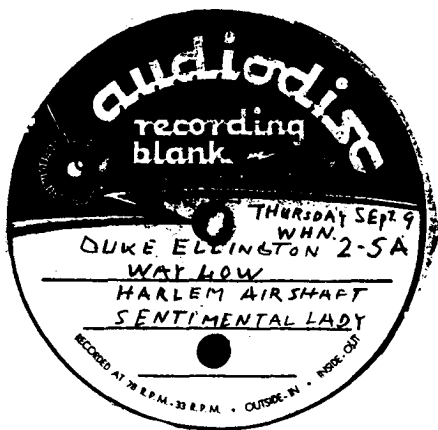
Mere end ti år efter Duke Ellingtons død (i 1974) fremkommer der stadig hidtil ukendte optagelser med Ellingtons orkester, som yderligere forøger det enorme antal Ellington-optagelser, der er registrerede i de eksisterende diskografier.¹ Alene i 1984 udgav fransk CBS således to dobbeltalbummer og en enkelt LP med ialt 73 optagelser fra perioden 1956-1962, deraf talrige hidtil uudgivne² – og Ellingtons søn, Mercer, forærede Danmarks Radio en samling på op mod 700 spolebånd, næsten udelukkende med uudgivne optagelser, som siden er blevet præsenterede i en række programmer i Danmarks Radio. Dertil kommer jævnt hen enkelte LP'er, mere eller mindre autoriserede, med hidtil ukendte optagelser.

Et stort antal af de optagelser der er bevarede med Ellington, er aftapninger af radiotransmissioner fra de steder hvor orkestret havde engagementer. Ellington-orkestret blev allerede fra 1927 jævnlige transmitteret, først af radiostationer WHN og WMCA fra Kentucky Club i New York, så af CBS fra Cotton Club, sammesteds,³ men først fra 1937-38 er der bevaret optagelser af disse transmissioner. Komponisten, musikteoretikeren og -pædagogen Joseph Schillinger optog således i 1938 transmissioner fra Cotton Club på et til formålet anskaffet skæreapparat.⁴

Mere systematiske aftapninger af radiotransmissioner med Ellington begyndte i 1940, og fem større serier af den slags materiale giver os næsten dagtil-dag indblik i orkestrets repertoire og spil i første del af 40'erne. Det drejer sig om følgende engagementer:

1. The Panther Room, Hotel Sherman, Chicago: september-oktober 1940.
2. Casa Manana, Culver City (Californien): januar-februar 1941.
3. som 1: juli-august 1942.
4. Hurricane Restaurant, New York: april-september 1943.
5. Samme: marts-juni 1944.

En del af optagelserne er publicerede i uautoriserede LP-udgaver, men hovedparten eksisterer endnu kun som »acetater«, dvs. uudgivne lakplader, eller kopier af sådanne, skåret under radiotransmissionerne. Det var bl.a. firmaerne Audiodisc og Audio Devices, begge New York, der producerede disse acetater, og under sit ophold i USA under 2. verdenskrig erhvervede

Etiketterne til den Ellington-acetat der findes i Det danske Jazzcenter. Som det ses, er A-sidens optagelser tappet fra radiostationen WHN's transmission torsdag den 9. september [1943], B-sidens fra WOR's fire dage tidligere kl. 19-19,30 (med atmosfæriske forstyrrelser!). Disse Ellington-optagelser er ikke registreret i nogen tidligere diskografi.

den danske forfatter og jazzskribent Timme Rosenkrantz et stort antal af dem. I hans efterladte samlinger i Det danske Jazzcenter findes nogle udførlige oversigter over de acetater han havde, men desværre solgte han i årene efter krigen næsten alle (kun én findes i Jazzcentret) efter at have overført dem til spolebånd. Rosenkrantz' båndsamling (også Jazzcentret) er på ca. 900 bånd, hvoraf en stor del desværre er meget dårligt fortegnede, og da denne samling derfor endnu ikke er færdigregistreret, er kun en del af optagelserne fra Ellington-acetaterne lokaliserede på båndene.

I Rosenkrantz' acetat-oversigter optræder mange af de optagelser som er medtaget i den hidtil mest omfattende Ellington-diskografi over perioden marts 1940 – november 1944, Benny Aaslands *The »Wax Works« of Duke Ellington* (2 bind, 1978 & 1979).⁵ Men desuden optræder en række yderligere acetater, hvis indhold ikke tidligere er registreret. De falder inden for den første, fjerde og femte af de ovennævnte perioder og er fortegnet i det følgende. Acetaternes etiketter er forsynede med håndskrevne numre og angivelser af A- og B-sider, og disse data er medtaget til identifikation af pladerne, som er 25 cm i diameter med 33 1/3 omdrejninger pr. minut, hvorfor der på hver pladeside er plads til fra to til fem musikstykker. Et par 40 cm acetater med 78 omdrejninger er angivet med T-præfiks. De fleste kompositioner er af Ellington selv, de øvrige er markerede med # efter titlen.

1. Optagelser fra Hotel Sherman, september-oktober 1940:

Det er slutningen af Ellingtons måske bedste periode, da den berømte 1940-

udgave af orkestret endnu var intakt, med denne besætning: Wallace Jones, Rex Stewart og Cootie Williams (trompet), Joe Nanton, Lawrence Brown og Juan Tizol (basun), Barney Bigard (klarinet), Johnny Hodges og Otto Hardwicke (altsax), Ben Webster (tenorsax), Harry Carney (barytonsax), Ellington (klaver), Fred Guy (guitar), Jimmy Blanton (bas), Sonny Greer (trommer) og Ivie Anderson (sang). Fra denne periode er der kun følgende to supplerende optagelser uden præcis datering:

39-5-A Ellington Cavalcade
Boy Meets Horn

2. Optagelser fra Hurricane Restaurant, august-september 1943:

Som følge af en konflikt mellem det amerikanske musikerforbund og den amerikanske grammofonindustri indspillede Ellington ikke grammofonplader i denne og den følgende periode, hvorfor disse live-optagelser er en væsentlig kilde til viden om Ellingtons og orkestrets musik. Besætningen er nu: Jones, Ray Nance, Harold Baker og Taft Jordan (trompet), Nanton, Brown og Tizol (basun), Jimmy Hamilton (klarinet), Hodges og Nat Jones (altsax), Elbert Williams (tenorsax), Carney (barytonsax), Ellington (klaver), Guy (guitar), Junior Raglin (bas), Greer (trommer), Betty Roche og Al Hibbler (sang). Fra denne periode er der følgende supplerende optagelser:

2-11-A	Take the »A« Train # Do You Know # Bojangles Sentimental Lady	21. august
2-7-A	I Don't Know What Kind of Blues I've Got Cotton Tail	24. august
2-7-B	There's A Man In My Life # Harlem Air Shaft Sentimental Lady	
39-7-A	Baby, Please Stop And Think About Me Sentimental Lady Graceful Awkwardness My Gal Sal #	31. august
39-7-B	West Indian Dance The Right Kind of Love # Go Away Blues Theme	
T-24-B	Until It Happens to Me # Jack the Bear On the Sunny Side of the Street #	3. september

- 2-3-A Cotton Tail *4. september*
A Slip of the Lip #
- 2-3-B In a Mellotone
- 2-5-B It Don't Mean a Thing *5. september*
Ring Dem Bells
Don't Get Around Much Anymore
- 2-8-A Three Cent Stomp
If You Please #
- 2-8-B »C« Jam Blues
Cotton Tail
- 2-2-A Day Dream *7. september*
West Indian Dance
Tonight I Shall Sleep
- 2-2-B Rumpus In Richmond
Caravan
- 2-4-B I Don't Want Anybody At All # *8. september*
Blue Skies #
Don't Get Around Much Anymore
- 2-5-A Way Low *9. september*
Harlem Air Shaft
Sentimental Lady
- 2-1-A Day Dream *10. september*
Honeysuckle Rose #
Main Stem
- 2-1-B It Don't Mean A Thing
Caravan
- 5-11-B Johnny Come Lately # *12. september*
Later Tonight #
A Slip of the Lip #
- 2-6-A Sentimental Lady *September*
Solid Old Man
Do Nothin' Till You Hear From Me
- 2-6-B There's A Man In My Life #
Bojangles
Bakiff #
- 38-4-A ukendt titel (Lawrence Brown-solo)
Solid Old Man
Don't Get Around Much Anymore
- 38-4-B What Am I Here For?
The Right Kind of Love #
Don't Worry #

- Sherman Shuffle
- 38-5-A Hop, Skip and Jump
Three Cent Stomp
Ring Dem Bells
- 38-5-B Creole Love Call
Cotton Tail
Ghost of Love #
- 38-6-A Stomp Caprice #
Sentimental Lady
Barzillai-Lou
Black & Tan Fantasy
- 38-6-B Go Away Blues
Things Ain't What They Used to Be #
»C« Jam Blues
Cotton Tail
- 38-7-A Moon Mist #
A Slip of the Lip #
Ko-Ko
- 38-7-B »C« Jam Blues
Do Nothin' Till You Hear From Me
Way Low
- 38-8-A A Slip of the Lip #
Ghost of Love #.
There's A Man In My Life #
»C« Jam Blues
- 38-8-B Hop, Skip and Jump
Do Nothin' Till You Hear From Me
Three Cent Stomp
Go Away Blues
- 38-12-A Blue Skies #
Rockin' In Rhythm
Things Ain't What They Used to Be #
- T-25-B Sentimental Lady
Graceful Awkwardness
My Gal Sal #
West Indian Dance
The Right Kind of Love #
Go Away Blues

(T-25-B muligvis samme optagelser som på 39-7-A/B, 31. august).

3. Optagelser fra Hurricane Restaurant, april-juni 1944:

Besætningen er nu: Shelton Hemphill, Jordan, Stewart og Nance (trompet), Nanton, Claude Jones og Brown (basun), Hamilton (klarinet og tenorsax), Hodges og Hardwicke (altsax), Williams (tenorsax), Carney (barytonsax), Ellington (klaver), Guy (guitar), Raglin (bas), Greer (trommer), og Hibbler og Wini Johnson (sang). Al Sears (tenorsax) afløser Williams medio maj.

35-8-A	Hop, Skip and Jump Main Stem Sentimental Lady On the Alamo # My Heart Tells Me #	<i>14. april</i>
35-8-B	Way Low San Fernando Valley # Do Nothin' Till You Hear From Me Suddenly It Jumped	
35-1-A	Jumpin' Punkins # Do Nothin' Till You Hear From Me Baby, Please Stop And Think About Me Somebody Loves Me # Johnny Come Lately #	<i>15. april</i>
35-1-B	Suddenly It Jumped Sentimental Lady My Gal Sal # Perdido #	<i>16. april</i>
35-2-B	Concerto For Cootie Three Cent Stomp No Love, No Nothin' # Main Stem	<i>18. april</i>
32-2-A	Chloe # Johnny Come Lately # Do Nothin' Till You Hear From Me It Don't Mean a Thing	<i>19. april</i>
35-3-A	Solid Old Man Fickle Fling How Blue Is the Night? # I'll Get By #	<i>27. april</i>
35-3-B	Main Stem Suddenly It Jumped Day Dream Blue Skies #	

- 35-10-A San Fernando Valley # 28. april
 So Much to Do #
 Jumping Frog Jump
 Do Nothin' Till You Hear From Me
- 35-10-B Don't Get Around Much Anymore
 Rockin' In Rhythm
 I'll Get By #
 Perdido #
- 35-12-B Now I Know # 7. maj
 Do Nothin' Till You Hear From Me
 My Gal Sal #
 Sentimental Lady
- 34-8-B Whatcha Doin' After the War # 14. maj
 Someone
 Jump For Joy
 Do Nothin' Till You Hear From Me
- 35-6-A Long Ago # 19. maj
 Someone
 Suddenly It Jumped
 Do Nothin' Till You Hear From Me
- 35-6-B Johnny Come Lately #
 My Honey's Lovin' Arms #
 Since You Went Away #
 Now I Know #
- 33-1-B Do Nothin' Till You Hear From Me 21. maj
 Johnny Come Lately #
 Apple Blossom Time #
 Three Cent Stomp
 Someone
- 34-5-A Amor # 27. maj
 Someone
 G. I. Jive #
 Whatcha Doin' After the War #
 Perdido #
- 33-5-A Rockin' In Rhythm 28. maj
 The Mood to Be Wooed
 My Honey's Lovin' Arms #
 Do Nothin' Till You Hear From Me
- 33-5-B On the Alamo #
 Main Stem
 My Little Brown Book #

	Hop, Skip and Jump	
T-7-A	Ring Dem Bells	1. juni
	Now I Know #	
	The Mood to Be Wooed	
T-8-A	San Fernando Valley #	
	Perdido #	
	My Little Brown Book #	
	Hop, Skip and Jump.	

Noter:

1. Se artiklen »Duke Ellington som komponist« andet steds i dette bind.
2. Duke Ellington: »duke 56/62« vol. 1, 2 og 3, CBS 88563, 88564 og 26306. De to første rummer instrumentale indspilninger, den sidste indspilninger med sang.
3. Barry Ulanov: *Duke Ellington*, New York 1975 (orig. 1946), p. 62.
4. Disse optagelser er udgivet på »Duke Ellington at the Cotton Club«, svensk Jazz Panorama LP 14, og på »Duke Ellington – Cotton Club – 1938«, vol. 1 og 2, amerikansk Jazz Archives JA-12 og JA-13. J. H. Igo's bagsidenoter til JA-13 omtaler Schillinger og hans projekt.
5. Benny Aasland: *The »Wax Works« of Duke Ellington, The 6 March 1940 – 30 July 1942* RCA Victor Period og 31 July 1942 – 11 Nov 1944 The Recording Ban Period, Järfälla, Sverige, hhv. 1978 og 1979.

Summary

Starting in 1940, a large number of radio transmissions featuring the Duke Ellington orchestra during its various lengthy engagements were recorded by American transcription firms. During the war, many of these »air-shots« were obtained by the Danish jazz writer Timme Rosenkrantz, who made a thorough listing of them for his own use. In the years following the war, he sold almost all of the records after transferring them to tape. The listing and the tapes (and one of the original records) are now in the Danish Jazz Centre. On the basis of this material the present article lists a series of such recordings dating from 1940, 1943 and 1944 not to be found in previous discographies.